Raad van State

KABINET VAN DE KONING
Register:
Verwijzing:
Ontv.: 10 FEB. 2026
Tekeningen:
Bijlage:
Aant.:

No. W05.25.00186/I 's-Gravenhage, 3 december 2025

Bij Kabinetsmissive van 15 juli 2025, no.2025001658, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet houdende wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Wet register onderwijsdeelnemers in verband met de wettelijke borging van diverse verwerkingen van persoonsgegevens in het funderend onderwijs (Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs), met memorie van toelichting.

De regering beoogt met dit wetsvoorstel bij te dragen aan meer kennisgedreven beleid. Daartoe voorziet dit wetsvoorstel in grondslagen voor de verwerking van persoonsgegevens voor de landelijke veiligheidsmonitor, het verstrekken van personeelsgegevens aan de PO- en VO-Raad en het verstrekken van gegevens over onderwijsdeelnemers aan de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek.

De Afdeling advisering van de Raad van State adviseert de hoofdlijnen van de passende en specifieke maatregelen bij de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en de passende waarborgen voor verwerking van strafrechtelijke gegevens op wetsniveau te regelen. Zij adviseert daarom bij de landelijke veiligheidsmonitor om de maatregel over de toegang tot de bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard bij wet te regelen. Het stellen van nadere regels over de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en specifieke maatregelen zou ten minste moeten worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur. Ten slotte adviseert de Afdeling om de delegatiegrondslag bij het verstrekken van personeelsgegevens aan de PO- en VO-Raad concreet en nauwkeurig te begrenzen.

In verband met deze opmerkingen is aanpassing wenselijk van het wetsvoorstel en de toelichting.

1. Inhoud wetsvoorstel

De regering beoogt met dit wetsvoorstel bij te dragen aan meer kennisgedreven beleid.[1] Daartoe voorziet dit wetsvoorstel in een drietal grondslagen voor de verwerking van persoonsgegevens voor:

- de tweejaarlijkse landelijke veiligheidsmonitor voor het funderend onderwijs;
- het verstrekken van personeelsgegevens aan de PO- en VO-Raad;
- het verstrekken van onderwijsdeelnemersgegevens aan de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek voor onderwijsonderzoek.

[1] Memorie van toelichting, paragraaf 1. 'Inleiding'.

AAN DE KONING

2. Passende en specifieke maatregelen landelijke veiligheidsmonitor

Met de voorgestelde wettelijke grondslag voor de landelijke veiligheidsmonitor kunnen bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt. Volgens de regering is dit gerechtvaardigd om redenen van zwaarwegend algemeen belang.[2] Ingevolge de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) moeten voor deze verwerkingen passende en specifieke maatregelen worden getroffen.[3] Ook kunnen met de voorgestelde wettelijke grondslag persoonsgegevens van strafrechtelijke aard worden verwerkt. Dit is op grond van de AVG toegestaan als er passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen worden geboden.[4]

De Afdeling merkt op dat passende en specifieke maatregelen of waarborgen zoveel mogelijk op hoofdlijnen in de formele wet moeten worden verankerd, mede gelet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van (kwetsbare) leerlingen en personeel op grond van artikel 10 van de Grondwet.[5]

In het wetsvoorstel worden maatregelen getroffen ter bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen. Dit betreft op het niveau van de wet in formele zin een bewaartermijn van drie jaar, het beperken van het verwerken van direct identificerende persoonsgegevens en een limitatieve opsomming van de categorieën bijzondere persoonsgegevens.[6] Ook is op wetsniveau geregeld dat de resultaten van schoolrapportages geaggregeerd worden verstrekt.[7] Verder geldt volgens de toelichting als maatregel dat er geen verplichting is om deel te nemen aan de landelijke veiligheidsmonitor, en zullen de brondata alleen toegankelijk zijn voor een beperkt aantal gekwalificeerde en gecontracteerde uitvoerende onderzoekers.[8]

De Afdeling merkt op dat het wetsvoorstel terecht voorziet in een aantal passende en specifieke maatregelen of waarborgen op wetsniveau. Wel ontbreekt op wetsniveau een maatregel over de toegankelijkheid voor een beperkt aantal gekwalificeerden tot de bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard. Volgens de Afdeling behoort dit in het onderhavige geval tot de hoofdlijnen van de passende en specifieke maatregelen of waarborgen, omdat de vraag wie toegang heeft tot de persoonsgegevens zeer wezenlijk is in het kader

---

[2] Zie de Memorie van toelichting, paragraaf 5.2.1 'Verhouding tot het wettelijk kader'.
[3] Artikel 9, tweede lid onder g, van de AVG.
[4] Artikel 10 van de AVG.
[5] Zie advies van de Afdeling advisering van 26 maart 2025 over de Wet vrij en veilig onderwijs, (W05.24.00331/I), Kamerstukken II 2024/25, 36777, nr. 4, punt 4. Zie ook advies van de Afdeling advisering van 6 juni 2024 over de Wet van school naar duurzaam werk, (W05.24.00027/I), Kamerstukken II 2024/25, 36667, nr. 4, punt 4.
[6] Zie voorgesteld artikel 4e, derde lid sub a-c, van de WPO. Zie ook de equivalente voorgestelde wetsartikelen in de WEC en WVO 2020.
[7] Zie voorgesteld artikel 4e, vierde lid, van de WPO. Zie ook de equivalente voorgestelde wetsartikelen in de WEC en WVO 2020.
[8] Memorie van toelichting, paragraaf 5.2.5 'Proportionaliteitswaarborgen: risico-mitigerende maatregelen'.

van gegevensbescherming. Zij acht een degelijke maatregel op wetsniveau daarom passend en aangewezen.

Verder maakt dit wetsvoorstel het mogelijk dat bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld aan de landelijke veiligheidsmonitor over (onder meer) de verwerking van persoonsgegevens en de specifieke maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen.[9]

De Afdeling merkt op dat nadere regels over de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en specifieke maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen niet thuishoren op het niveau van de ministeriële regeling. Het gaat in deze gevallen om de persoonlijke levenssfeer van kwetsbare leerlingen en personeel. Daarom moet het stellen van nadere regels ten minste worden geregeld op het niveau van de algemene maatregel van bestuur (amvb).[10]

De Afdeling adviseert het wetsvoorstel in de voorgestelde zin aan te passen.

3. Delegatiegrondslag verstrekken personeelsgegevens

Voor de verstrekking van personeelsgegevens aan de PO- en VO-Raad, voorziet dit wetsvoorstel in de delegatiegrondslag om bij of krachtens amvb nadere regels te stellen. Volgens de toelichting is deze delegatiegrondslag bedoeld om bepaalde administratieve aspecten bij ministeriële regeling nader te kunnen regelen, zoals het vaststellen van een aanvraagformulier.[11]

De Afdeling merkt op dat een delegatiegrondslag zo concreet en nauwkeurig mogelijk moet worden begrensd, en dat een delegatiegrondslag zoveel mogelijk moeten worden beperkt tot amvb-niveau.[12] De voorgestelde wettekst voldoet hier niet aan, omdat in geen enkele concrete begrenzing is voorzien.[13] Ook is niet duidelijk welke onderwerpen worden geregeld bij amvb of ministeriële regeling. Dat in de toelichting als voorbeeld wordt genoemd dat bij ministeriële regeling een aanvraagformulier wordt vastgesteld, is niet voldoende.

De Afdeling adviseert het wetsvoorstel aan te passen door de delegatiegrondslag concreet en nauwkeurig te begrenzen.

---

[9] Zie voorgesteld artikel 4e, vijfde lid sub c en d, van de WPO. Zie ook de equivalente voorgestelde wetsartikelen in de WEC en WVO 2020.
[10] Aanwijzing 2.24 Aanwijzingen voor de regelgeving.
[11] Memorie van toelichting, Artikelsgewijs deel 'Verstrekking personeelsgegevens aan de sectorraden, elfde lid'.
[12] Aanwijzing 2.23-25 Aanwijzingen voor de regelgeving.
[13] Voorgesteld artikel 167a, elfde lid, van de WPO. Zie ook de equivalente voorgestelde wetsartikelen in de WEC en WVO 2020.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt ingediend.
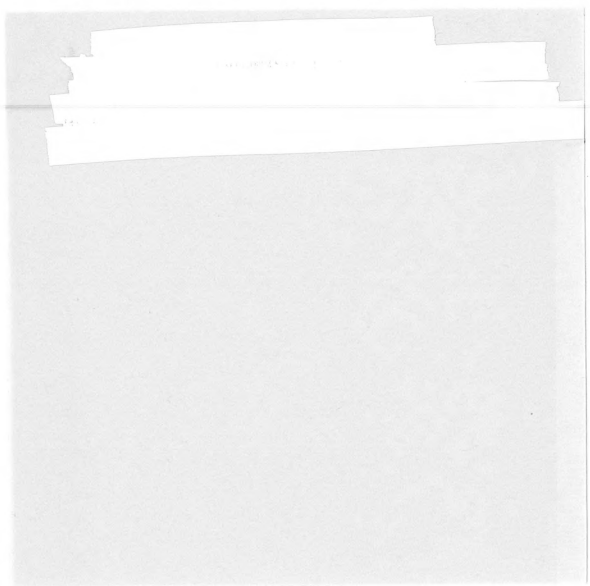
De vice-president van de Raad van State,